

Risikorapport

2014

SPAREKASSEN
Vendsyssel

Sparekassen Vendsyssel ▪ Østergade 15 ▪ Dk-9760 Vrå
Tel. +45 82 22 90 00 ▪ Fax. +45 82 22 95 94 ▪ CVR. nr. 64806815 ▪ Mail@sparv.dk ▪ www.sparv.dk

Indledning.....	4
Målsætning og risikopolitikker	4
Risikostyring generelt	4
Risikotyper	5
Kreditrisiko.....	6
Kreditrisiko på ikke finansielle modparter	6
Kreditpolitik	6
Opfølgning og styring	6
Svage engagementer	6
Risikospredning	7
Store eksponeringer	8
Solvens reservation	8
Individuelle nedskrivninger	9
Gruppevise nedskrivninger	10
Rentenulstillede udlån.....	11
Realiserede tab.....	11
Markedsrisiko	11
Renterisiko.....	11
Ejendomsrisiko (indirekte renterisiko)	12
Valutarisiko.....	12
Aktierisiko.....	13
Likviditetsrisiko	13
Funding ratio i relation til Tilsynsdiamanten.....	13
Operationelle risici	14
Rapportering.....	15
Anvendelsesområde.....	15
Ledelseserklæring.....	16
Ledelseserklæring jf. CRR artikel, stk. 1, litra e og f	16
Ledeshverv	17
Kapitalgrundlag.....	18
Kapitalgrundlag i forhold til kapitalkrav	18
Kapitalinstrumenter omfattet af overgangsordningen	18
Kapitalkrav.....	18
Den interne proces.....	18
Metode	19
Solvensmæssig målsætning og internt opgjort solvensbehov	19
Beskrivelse af solvensbehovsmodel m.m.....	20
Kommentering af koncernens solvensbehov	21
Søjle I kravet	21
Indtjening.....	21
Udlånsvækst	21
Kreditrisici.....	21
Markedsrisici	22

Likviditetsrisici	22
Operationelle risici	22
Gearing	23
Lovbestemte krav	23
Specifikation af kapitalkrav til kreditrisici.....	23
Modpartsrisiko – afledte finansielle instrumenter.....	23
Kapitalbuffere	24
Kapitalbevaringsbuffer	25
Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffer	25
Kreditrisikojusteringer	26
Eksponering med kredit- og modpartsrisiko	27
Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på brancher og eksponeringskategori.....	28
Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på løbetider og eksponeringskategori	29
Udgifter vedr. nedskrivninger og hensættelser	29
Bevægelser på misligholdte og værdiforringede fordringer	31
Asset Encumbrance (Behæftede aktiver).....	31
Anvendelse af EACL'er	32
SMV eksponeringer	33
Kapitalkrav til markedsrisiko	34
Kapitalkrav til operationel risiko.....	34
Eksponering i aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen	34
Renterisiko i positioner udenfor handelsbeholdningen.....	35
Securitiseringer.....	36
Aflønningspolitik.....	36
Oplysninger om opgørelse af kreditrisiko under IRB-metoden.....	36
Kreditreducerende metoder	36
Kreditreduktion med finansielle sikkerheder og garantier m.v.	37
Oplysninger om interne modeller (VaR-modeller).....	37
Avancerede målemetoder til opgørelse af operationen risiko	37
Godkendelse.....	38

Indledning

Formålet med denne rapport er at give et indblik i risici, kapitalstruktur samt kapital- og risikostyring i koncernen Sparekassen Vendsyssel.

Rapporten er udarbejdet i overensstemmelse med de juridiske oplysningskrav i CRR forordningens artikel 431-455 samt Bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov.

Rapporten omhandler de forskellige typer risici som koncernen er eksponeret overfor samt styringen heraf. Endvidere gennemgår rapporten kapitalbasens sammensætning, kapitalstyring og risici relateret hertil.

Reglerne for kreditinstitutters kapitaldækning er fastsat i Europaparlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU (CRD) og forordning nr. 575/2013 (CRR). Regelsættet er en del af reglerne vedr. Basel III og omhandler reglerne om offentliggørelse af kapitalkrav og risikostyring, som også kendes som Søjle III reglerne.

Der vil være oplysninger i denne risikorapport som tillige kan findes i Årsrapporten 2014 for Sparekassen Vendsyssel. Risikorapporten 2014 er offentliggjort samtidig med Årsrapporten 2014 på sparekassens hjemmeside – www.sparv.dk.

Punkterne i denne risikorapport offentliggøres en gang årligt, dog oftere såfremt sparekassen måtte vurdere, at dette er nødvendigt. En delmængde af punkterne offentliggøres kvartårligt i forbindelse med beregning af solvensbehovet. Sparekassen vurderer, at en årlig offentliggørelse af den samlede rapport er tilstrækkelig, men behovet for offentliggørelsen bliver vurderet løbende tilsvarende behovet for ændringer i det individuelle solvensbehov mv. Det vurderes, at de offentliggjorte oplysninger samt offentliggørelsesfrekvensen er hensigtsmæssig, set i forhold til risikoeksponeringen.

Oplysningerne i denne risikorapport er ikke revideret. Alle beløb er i 1.000 kr. og vedrører koncernen Sparekassen Vendsyssel, med mindre andet er angivet.

Målsætning og risikopolitikker

I den efterfølgende gennemgang af eksponeringsbeløb mv., samt de forskellige typer risici, sker beskrivelsen på koncernniveau. Risikoen på koncernniveau afviger kun marginalt fra moderselskabsniveauet idet risici i datterselskaberne udelukkende vedrører ejendomme og ejendomsfinansiering og ikke adskiller sig fra den risiko som moderselskabet har på sine ejendomsbesiddelser.

Risikostyring generelt

En meget stor del af indtjeningen i et pengeinstitut oprinder fra risici som instituttet bevidst har påtaget sig, så som udlån til kunder, garantistillelse, køb af værdipapirer eller opførelse af en ejendom. De forskellige risici er alle påvirket af samfundsmæssige elementer, som kan være mere eller mindre forudsigelige. Derfor er det vigtigt at kunne identificere, analysere og styre de risici der påtages, så der ikke opstår uforudsete tab.

Bestyrelsen i Sparekassen Vendsyssel har derfor fastlagt overordnede risikopolitikker og -rammer til styring af de risici som sparekassen er eksponeret overfor i egenskab af markedsdeltager. Formålet med politikkerne for risikostyring er at minimere tab, der kan opstå som følge af uforudsigelige udviklinger på de finansielle markeder. Rammerne er udstukket således, at sparekassen kan værne om soliditeten samtidig med, at der er plads til handlefrihed og sparekassen samtidig kan være en attraktiv og pålidelig samarbejdspartner.

Direktionen er sparekassens øverste, daglige ledelse og agerer inden for de specifikke rammer, der udstikkes i forretningsordenen for bestyrelse og direktion. Direktionen fastlægger operative politikker for og fører tilsyn med koncernens risikostyring. Direktionen rapporterer om koncernens risici til bestyrelsen, ligesom den godkender væsentlige, forretningsmæssige dispositioner, herunder kreditbevillinger op til en specifik grænse.

Sparekassens risikostyring behandles endvidere i sparekassen revisions- og risikoudvalg. Dette udvalg består af medlemmer af sparekassens bestyrelse. Udvalget har til opgave at gennemgå regnskabs- revisions- og sikkerhedsmæssige forhold og at overvåge sparekassens interne kontrol- og risikostyringssystemer. Udvalget rådgiver endvidere bestyrelsen om sparekassen overordnede nuværende og fremtidige risikoprofil og –strategi samt bistår den øvrige bestyrelse med at sikre, at bestyrelsens risikostrategi implementeres.

Sparekassen har i henhold til lovgivningen etableret en risikostyringsfunktion og udpeget en overordnet leder med specifikt ansvar for risikostyringsfunktionen til risikoansvarlig. Det er organisatorisk sikret, at den risikoansvarlige kan være tilstrækkelig uafhængig af sparekassens funktioner til, at den risikoansvarliges opgaver kan udføres betryggende. Risikostyringsfunktionen udarbejder efter behov og mindst en gang årligt en rapport til bestyrelsen om sparekassens risikostyring. Den risikoansvarlige kan i relevant omfang give udtryk for betænkeligheder og advare bestyrelsen, når specifikke risikopåvirkninger påvirker eller kan påvirke sparekassen.

Der er for risikostyringsfunktionen udarbejdet en af direktionen godkendt instruks. Den risikoansvarlige udarbejder hvert år en plan for de risikoområder, funktionen vil sætte særligt fokus på. Planen godkendes af direktionen.

Den risikoansvarlige bistår risikoudvalget med information. Den risikoansvarlige er udpeget af direktionen og refererer med ovennævnte undtagelser til direktionen. Afskedigelse af den risikoansvarlige skal godkendes af sparekassens bestyrelse.

Risikotyper

Sparekassen er eksponeret over for en række risici, som styres af forskellige dele af organisationen. De væsentligste risici er:

- Kreditrisiko
- Markedsrisiko
- Operationel risiko
- Likviditetsrisiko

Kreditrisiko

Kreditrisikoen er risikoen for, at låntager ikke kan opfylde sine forpligtelser. Sparekassens udlåns og garantistillelse er jævnt fordelt mellem privatkunder og mindre/mellemstore erhvervs-kunder indenfor mange forskellige sektorer. Rammerne for sparekassens kreditrisiko fastsættes af bestyrelsen og udmøntes dels i en kreditinstruks til direktionen og dels i en generel kreditpolitik. Bevillingsrammer er uddelegeret af direktionen til relevante personer. Sparekassens kreditafdeling er i dagligdagen ansvarlig for styring af sparekassens kreditpolitik og kreditrisiko. Kreditafdelingen klargør bevillinger, som overstiger bevillingsbeføjelserne i afdelingsnettet til den endelige bevillingsbehandling i direktionen og/eller bestyrelsen.

Al kreditgivning beror på en tilbunds-gående økonomisk indsigt hos kunden. I Sparekassen Vendsyssel eller de i øvrige selskaber i koncernen anvendes ikke kreditscore-modeller.

Kreditrisiko på ikke finansielle modparter

Det operationelle ansvar for styringen af sparekassens kreditrisiko på ikke finansielle modparter varetages af sparekassens kreditafdeling. Krediteksponeringen overvåges i kreditafdelingen og af direktionen. Sparekassen følger løbende alle signifikante udlån på individuel basis, og øvrige udlån via opståede objektive indikationer for værdiforringelser, der kan give problemer med engagementet. Der rapporteres løbende herom til sparekassens ledelse.

Kreditpolitik

Der er udfærdiget en udførlig kreditpolitik. Kreditpolitikken er vedtaget af sparekassens bestyrelse. Kreditpolitikken skal sikre, at der sker en afbalancering mellem indtjening og risiko. Sparekassens primære kundegrupper er privat- og landbrugskunder, samt små og mellemstore erhvervs-virksomheder i de markedsområder, hvor sparekassen selv er repræsenteret ved en afdeling. For kunder, som geografisk er placeret udenfor sparekassens primære område, forudsættes det at disse har en anden tilknytning til sparekassen. Sparekassen ønsker ikke enkelteksponeringer, der er så store at et tab på disse vil kunne true sparekassens eksistens.

Opfølgning og styring

Den centrale kreditafdeling overvåger løbende udviklingen i eksponeringernes kreditbonitet. Der gennemføres en løbende og systematisk kontrol af hele sparekassens eksponeringsportefølje. For eksponeringer der udvikler sig negativt, udarbejder kreditafdelingen en særskilt handlingsplan. Dette sker i samarbejde med den kundeansvarlige. Vurderingen af om der er objektiv indikation for værdiforringelse på et udlån eller garanti sker i kreditafdelingen, som endvidere foretager beregning på størrelsen af en eventuel nedskrivning.

Svage engagementer

Individuelle nedskrivninger på kundeengagementer foretages, når det er sandsynligt ud fra objektive kriterier, at kunden ikke vil være i stand til helt eller delvist at tilbagebetale lån eller kreditter. I den interne risikostyring og rapportering arbejdes med en mere vidtgående definition af risiko end nedskrivningsbeløbene. For yderligere definition henvises til afsnittet "solvensreservation" nedenfor.

Opfølgning overfor svage eksponeringer og overførsel af eksponeringer til retslig inkasso sker i kreditafdelingen. Det vurderes i hver enkelt sag om sagsbehandlingen af en nødlidende eksponering skal ske i kreditafdelingen eller overføres til en af de advokater der samarbejdes med på området. Sikkerheder i forbindelse med en nødlidende eksponering forsøges realiseret så tidligt i forløbet som muligt for at sikre værdierne bedst muligt. Det er kun undtagelsesvist, at sparekassen indgår aftale om overtagelse af aktiver i forbindelse med nødlidende engagementer. Såfremt dette sker forsøges disse aktiver videresolgt hurtigst muligt.

Risikospredning

Branchemæssig fordeling af koncernens udlåns- og garantiportefølje fremgår af oversigten nedenfor. Udlån og garantiforpligtigelser til landbrug, fiskeri og skovbrug udgør den største enkeltstående branche. Sparekassens primære markedsområde er kendetegnet ved, at specielt landbruget er et dominerende erhverv, hvorfor det også er naturligt, at den forholdsmæssige andel af udlån og garantiforpligtigelser til dette erhverv er væsentligt i den samlede balance. Sparekassen er i forbindelse med sit medejerskab af realkreditinstituttet DLR Kredit A/S yderligere eksponeret overfor branchen. Sparekassens ejerandel af DLR Kredit A/S udgør pr. 31. december 2014 i alt 300,4 mio. kr.

Koncernen, Sparekassen Vendsyssel

Relativ fordeling af udlån, tilgodehavender og garantier

Efter nedskrivninger / hensættelser	2014		2013	
	%	mio. kr.	%	mio. kr.
Offentlige myndigheder	0,0	0,1	0,0	0,1
Erhverv, herunder:				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri.....	16,8	1.774,8	17,6	1.842,5
Industri og råstofudvinding.....	2,3	240,9	2,7	285,2
Energiforsyning.....	2,8	298,4	2,9	305,3
Bygge- og anlægsvirksomhed	3,3	351,2	3,9	404,9
Handel.....	3,8	401,9	4,1	425,9
Transport, hoteller og restauranter.....	2,1	221,2	2,4	249,2
Information og kommunikation.....	0,4	45,4	0,3	35,6
Finansiering og forsikring.....	3,7	389,4	4,3	449,0
Fast ejendom.....	11,8	1.253,7	12,2	1.278,8
Øvrige erhverv.....	6,0	633,3	5,9	619,0
Erhverv i alt	53,0	5.610,2	56,2	5.895,2
Private	47,0	4.971,3	43,8	4.598,9
I alt	100,0	10.581,6	100,0	10.494,3

Udlån og garantiforpligtigelser til "Fast ejendom" består primært af udlån fordelt på et betydeligt antal kommanditselskaber, hvor der dels er lagt vægt på finansiering af et solidt og afkastgivende aktiv, samt nogle formuende kommanditister som i alle tilfælde hæfter for sparekassens udlån og garantiforpligtigelser.

Sparekassen ønsker på sigt at have en ligelig fordeling mellem eksponeringer til erhvervs- og privatkunder. Det er derfor tilfredsstillende at se, at den procentuelle andel vedr. privatkunder stiger fra 43,8 i 2013 til 47,0 i 2014.

I sparekassens kreditpolitik fremgår det, at der altid skal etableres de bedst opnåelige sikkerheder. Ved kreditgivning til privatkunder er de vigtigste sikkerhedstyper: fast ejendom, biler og værdipapirer. Ved

kreditgivning til erhvervs kunder er de vigtigste sikkerhedstyper: driftsmidler, fast ejendom, kautioner, indeståender og værdipapirer samt omsætningsaktiver.

Til investeringskreditter, dvs. udlånsfaciliteter bevilget til køb af værdipapirer er der indbygget en serviceklausul vedr. stop-loss. Denne serviceklausul forpligter sparekassen til at overvåge investeringsaftalen. Hvis aftalen jf. den indgåede aftale er i "gult eller rødt lys" tages der kontakt til kunden for at indgå aftale om nedlukning af ordningen eller yderligere indbetaling af kapital til sikkerhed. Det skal dog understreges, at der kun i meget begrænset omfang er ydet investeringskreditter til sparekassens kunder.

Store eksponeringer

Eksponeringer, der efter nedskrivninger og modregning af sikkerheder er større end 10 % af sparekassens kapitalgrundlag, og derved klassificeres som store eksponeringer, overvåges løbende. Ultimo 2014 har sparekassen ingen eksponeringer, som udgør mere end 10 % af kapitalgrundlaget.

Solvens reservation

Nedskrivningsreglerne, i henhold til §§ 51 – 54 i bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter, hvoraf det fremgår, at der kun kan nedskrives, når der foreligger objektive indikationer for værdiforringelse (OIV), betyder, at ikke alle sparekassens kreditrisici afspejles i tab og nedskrivninger. Derfor foretager sparekassen en separat opgørelse over den interne risiko beregnet ud fra den enkelte eksponerings størrelse, værdien af eventuelt stillede sikkerheder samt en forsigtigt vurderet fremtidig betalingsevne.

Derudover laver sparekassen løbende en vurdering af øvrige svage eksponeringer, hvor der endnu ikke er OIV. Vurderingerne baseres på et forsigtighedsprincip.

Pengeinstitutter skal løbende opgøre deres individuelle solvensbehov. I det individuelle solvensbehov indgår kreditrisikoen som en betydelig faktor, hvorfor der løbende skal ske en opgørelse af risici på de største og de svageste kundeeksponeringer.

Sparekassen Vendsyssel anvender 8+ metoden til opgørelse af det individuelle solvensbehov. I 8+ metoden skal der reserveres 8 % af de vægtede poster til individuelt solvensbehov. Hertil skal reserveres den udekke og ikke nedskrevne del af de eksponeringer, som er større end 2 % af kapitalgrundlaget og som udviser OIV eller har væsentlige svaghedstegn, uden der dog er indtruffet OIV. Herudover har sparekassen, qua den store eksponering mod landbrugssektoren, indregnet tilsvarende beløb på landbrugseksponeringer, der er større end 1 % af kapitalgrundlaget.

Af det samlede solvensbehov på i alt 1.176,6 mio. kr. udgør kreditrisici ud over 8 % af de risikovægtede poster i alt 287,6 mio. kr.

Den samlede korrektivkonto vedr. udlån og garantier udgør ultimo 2014 i alt 1.101,9 mio. kr., og der er således afsat i alt 1.389,5 mio. kr. til afdækning af sparekassens kreditrisiko. Hertil kommer overtagne nedskrivninger fra fusionen med Sparekassen Hvetbo A/S der udgør i alt 59,7 mio. kr. På landbrugsengagementer udgør den samlede korrektivkonto ultimo 2014 i alt 469,9 mio. kr., hvilket svarer til 20,9 % af de samlede udlån og garantier til segmentet.

Beløb i mio. kr.	Udlån og garantier før nedskrivning / hensættelse	Individuelle nedskrivninger og hensættelser	Gruppevise nedskrivninger	Branchens akkumulerede nedskrivnings- procent
Branche				
Offentlige myndigheder	0,1	0,0	0,0	0,0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	2.244,7	446,0	23,9	20,9
Industri og råstofudvinding	254,9	12,8	1,3	5,5
Energiforsyning	313,0	14,4	0,2	4,7
Bygge- og anlægsvirksomhed	389,4	35,3	2,9	9,8
Handel	438,8	35,2	1,7	8,4
Transport, hoteller og restauranter	276,8	54,9	0,7	20,1
Information og kommunikation	46,9	1,5	0,1	3,4
Finansiering og forsikring	439,1	46,6	3,1	11,3
Fast ejendom	1.325,9	67,6	4,7	5,5
Øvrige erhverv	672,3	36,9	2,1	5,8
Erhverv i alt	6.402,0	751,2	40,7	12,4
Private	5.281,4	300,3	9,7	5,9
I alt	11.683,4	1.051,5	50,4	9,4

Individuelle nedskrivninger

Som følge af erhvervsstrukturen i det markedsområde, hvori sparekassen opererer, har sparekassen betydelige udlån og garantier til landbruget. Disse udlån udgør i alt 2.244,7 mio. kr. svarende til 19,2 % af de samlede udlån og garantier før nedskrivninger og hensættelser. De tilsvarende tal ultimo 2013 er 2.212,0 mio. kr. svarende til 19,2 %.

Samlet set vurderes porteføljen at være solid og præget af en tilfredsstillende spredning på produktionsgrene. I forbindelse med den årlige gennemgang af eksponeringer er der, i henhold til regnskabsreglerne, foretaget en vurdering af nedskrivningsbehovet for de eksponeringer, der udviser objektiv indikation for værdiforringelse.

I vurdering af de enkelte landbrugs boniteter har sparekassen som udgangspunkt anvendt de af Finanstilsynet oplyste jordpriser på tkr. 145/ha. Der er dog enkelte tilfælde, hvor sparekassen har vurderet jordpriserne højere eller lavere, når dette er dokumenteret ud fra konkrete handler. Under alle omstændigheder er alle landbrugskunder, som udviser svaghestegn eller objektiv indikation for værdiforringelse (OIV), nedskrevet og/eller solvensreserveret ned til tkr. 145/ha.

For de primære produktionsgrene "Mælkeproducenter" og "Svineproducenter" startede 2014 med optimisme og generelt pæne budgetforventninger til indtjening og konsolideringsevne. Mælkeproducenterne realiserede således i 1. halvår 2014 meget høje afregningspriser, ligesom svineproducenterne havde acceptable noteringspriser på kød. Men på grund af en generelt vigende efterspørgsel fra primært Kina, og konflikten med Rusland, oplevede begge produktionsgrene markante prisfald på deres produkter i 2. halvår 2014.

Udlån til landbrug fordelt på produktionsgrene (før nedskrivninger / hensættelser)	% af udlån til landbrug	% af udlån i alt
Mælkeproduktion	38,6	7,4
Svineproduktion	31,5	6,0
Fjerkræproduktion	1,7	0,3
Minkavl	5,4	1,0
Planteavl	10,4	2,0
Fiskeri	2,2	0,4
Øvrige (bl.a. fritidslandbrug)	10,2	2,1
I alt	100,0	19,2

Værst så det ud for svineproducenterne, som forventes at have svært ved at opfylde budgetterne for 2014, mens mælkeproducenterne på grund af de meget pæne afregningspriser i 1. halvår stadig generelt forventes at opfylde budgetterne for 2014. Til gengæld er der for begge produktionsgrene svære udsigter for 2015, hvor prognoserne har meget lave forventninger til afsætningspriserne. Det betyder, at gennemsnittet for såvel mælkeproducenter som svineproducenter ventes at blive underskudsdrift i 2015.

Indtjeningskrisen i landbruget har generelt nu stået på i adskillige år, og i takt med faldende jordpriser oplever en del landbrug nu en meget anstrengt likviditet og formueforhold tæt på 0 eller negativt.

Det er ledelsens vurdering, at der i de bogførte nedskrivninger og i kreditreservationen i det væsentligste er taget højde for de tab, der måtte opstå som følge af landbrugets nuværende situation.

På privatkunder er der foretaget individuelle nedskrivninger, hvis kunden har misligholdt engagementet, eller der er markant negativ formue og et utilstrækkeligt rådighedsbeløb. Der er indregnet en aktuel vurdering af værdien af de stillede sikkerheder i nedskrivningsberegningen.

Gruppevise nedskrivninger

De gruppevise nedskrivninger af udlånsp porteføljer foretages, når objektive indikationer viser værdiforringelse af udlånsp porteføljerne. Til beregning af disse gruppevise nedskrivninger anvendes en matematisk og statistisk model udarbejdet af brancheforeningen Lokale Pengeinstitutter, der endvidere vedligeholder og udvikler modellen. Der opereres med 11 grupper, som er fordelt på én gruppe af offentlige myndigheder, én gruppe af privatkunder og ni grupper af erhvervs-kunder, hvor erhvervs-kunderne er opdelt efter branche. Modellen er verificeret som valid af Finanstilsynet, og sparekassen har vurderet, at modellens estimer passer på egne forhold. Til beregning af de gruppevise nedskrivninger indgår en række objektive faktorer som f.eks. tal for arbejdsløshed, udviklingen i boligpriser, renteutvikling, tvangsauktioner, konkurser, brændstofpriser m.fl.

Med baggrund i udsigterne for landbrugets indtjening i 2015, som endnu ikke er slået igennem i de afsluttede rapporter eller likviditetsopfølgninger hos disse kunder, har ledelsen i Sparekassen Vendsyssel besluttet ekstraordinært at nedskrive et beløb til tidlige hændelser til fremtidige tab på landbrugskunder, som på statustidspunktet endnu ikke har kunnet individualiseres.

Rentenulstillede udlån

Rentenulstillede udlån er ultimo 2014 indregnet i balancen med i alt 203,3 mio. kr. Ultimo 2013 udgjorde beløbet 212,3 mio. kr. Der nedskrives på alle eksponeringer, som er helt eller delvist rentenulstillede. Nedskrivningerne på rentenulstillede udlån udgør 500,3 mio. kr. Ikke i alle tilfælde er alle sikkerheder realiserede, og det vurderes, at eksponeringerne er tilstrækkelige nedskrevet.

Realiserede tab

I 2014 har sparekassen konstateret tab på 264,0 mio. kr. Heraf var der nedskrevet eller hensat i alt 252,2 mio. kr.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for, at markedsværdien af sparekassens aktiver og passiver ændrer sig som følge af ændringer i markedsforshold. I sparekassens markedsrisiko indgår rente-, aktie- og valutarisiko. Bestyrelsen fastlægger de overordnede politiske rammer og principper for risikostyringen. Herudover modtager bestyrelsen løbende rapportering om udviklingen i risici samt udnyttelsen af de tildelte risikorammer. Sparekassens grundlæggende politik vedr. markedsrisiko er, at sparekassen aldrig vil påtage sig markedsrisici der kan få indflydelse på sparekassens handlefrihed.

Sparekassen Vendsyssel har for hver risikotype, inden for markedsrisikoen, fastsat konkrete rammer, og det indgår således i risikovurderingen, at der skal være et fornuftigt og balanceret forhold mellem risici og afkast. Sparekassens samlede markedsrisiko styres på baggrund af instruks fra bestyrelsen til direktionen. Både direktionen og bestyrelsen modtager løbende rapportering om sparekassens markedsrisici.

Markedsrisici i koncernen excl. sparekassen består af følgende:

Amanah Kredit:

Renterisiko og valutarisiko på selskabets aktiver (udlån til kunder udstedt i EUR)

Spar Pantebrevsinvest:

Renterisiko på selskabets aktiver (udlån til kunder udstedt i DKK) samt indirekte renterisiko på overtagne ejendomme.

Ejendomsselskabet Vendsyssel:

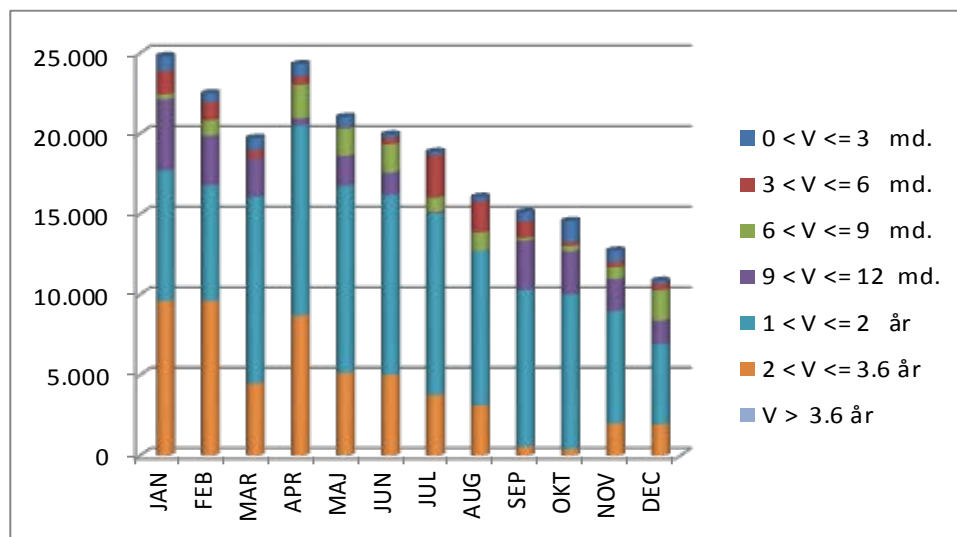
Renterisiko på fastforrentet gæld til realkreditinstitutter samt indirekte renterisiko på ejendomsbesiddelser.

Renterisiko

Den samlede renterisiko, dvs. tab eller gevinst for koncernen, hvis renten ændres med 1 procentpoint, udgør 0,9 mio. kr. svarende til 0,1 % af kernekapitalen efter fradrag. Størstedelen af renterisikoen stammer fra obligationsbeholdningen, primært danske realkreditobligationer, fastforrentet funding og i mindre grad fra fastforrentede ind- og udlån.

Renterisikoen vurderes løbende ud fra sparekassens forventninger til den konjunkturmæssige situation og de makroøkonomiske forhold.

Renterisikoen styres overordnet på baggrund af instruks fra bestyrelse til direktion. Sparekassens renterisiko styres i dagligdagen af økonomiafdelingen som rapporterer månedligt om renterisikoens sammensætning til sparekassens bestyrelse og direktion. Renterisikoen i koncernen excl. sparekassen rapporteres ikke med faste intervaller idet alle positioner er udenfor handelsbeholdningen og er derfor resultatet af en strategisk beslutning om, hvordan selskaberne skal drives. Den samlede renterisiko i koncernen excl. sparekassen er meget begrænset i forhold til koncernens samlede kapitalforhold.

Tabel 1: Renterisiko i handelsbeholdningen 2014 (1.000 kr.)

Gennemsnittet af den samlede renterisiko opgjort pr. måneds ultimo på moderselskabsniveau er i 2014 opgjort til -0,09 % af kernekapitalen efter fradrag.

Ejendomsrisiko (indirekte renterisiko)

Koncernens ejendomsportefølje består af både domicil- og investeringsejendomme samt enkelte overtagne ejendomme. Sparekassen beskæftiger sig ikke med ejendomshandel som et led i den daglige drift. Investeringsejendommene i porteføljen er anskaffet til udlejningsformål. Ejendomsrisiko er risikoen for, at der bliver prisfald på fast ejendom. Ejendomsrisikoen kan betragtes som en indirekte renterisiko, idet ejendomsmarkedet bl.a. er følsomt overfor ændringer i renteniveauet. Hele koncernens ejendomsportefølje bliver minimum 1 gang årligt gennemgået med henblik på korrekt værdiansættelse. Der laves en afkastberegning på hver enkelt ejendom. Det tilstræbes at alle domicil- og investeringsejendomme vurderes af en ekstern uafhængig part hvert 3. år.

Valutarisiko

Koncernen påtager sig principielt ikke større risici i valutamarkedet for egen regning. Traditionelt har sparekassen formidlet kunders ønske om udlån i valuta til et samarbejdende kreditinstitut og samtidig stillet en garanti herfor. I 2014 er der flyttet for modværdi af ca. 500 mio. kr. til sparekassens balance. Valutarisikoen på disse udlån er afdækket via valutaterminsforretninger. Den samlede valutaposition (valutaindikator 1) udgør i alt 2,8 mio. kr. svarende til 0,2 % af kernekapitalen efter fradrag. Valutarisikoen stammer almindeligvis fra positioner i EUR. Den væsentligste del af valutarisikoen vedrører udlån til kunder

samt mellemværender med andre kreditinstitutter. Valutarisikoen i moderselskabet styres på baggrund af instruks fra bestyrelse til direktion. Direktionen modtager løbende rapportering herom.

Aktierisiko

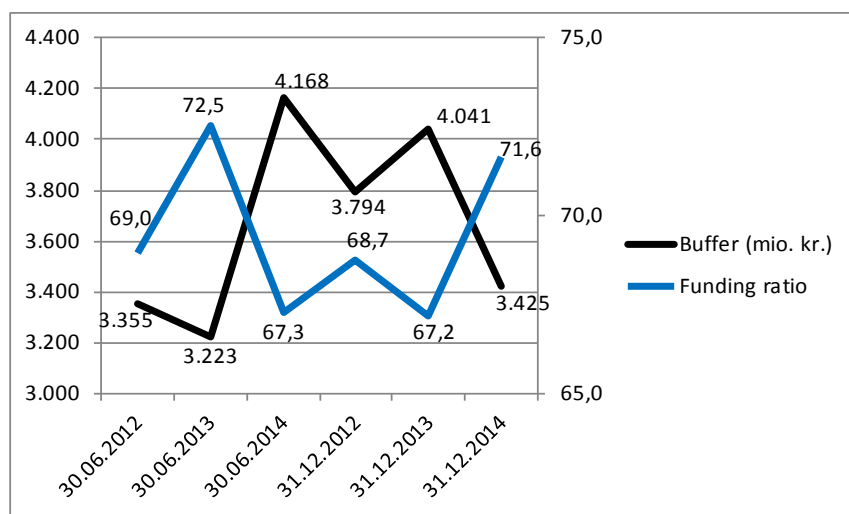
Sparekassen har traditionelt investeret en del af likviditetsberedskabet i aktier, som generelt er udsat for større risici end obligationer. Primo 2014 valgte sparekassens ledelse at sælge de mest likvide aktierne i handelsbeholdningen. Ultimo 2014 blev de mindre likvide aktier i handelsbeholdningen flyttet over i anlægsbeholdningen, da disse besiddelser er af strategisk karakter og således ikke handles aktivt. Det er sparekassens strategi, at investering i værdipapirer primært sker med baggrund i likviditetsstyringen og ikke som spekulation i kursgevinster. Fremover vil aktier i handelsbeholdningen stamme fra det deldepot, som sparekassens Finanscenter benyttet til handel med sparekassens kunder, og kun udgøre ubetydelige beløb. Handelsbeholdningen af aktier udgør således kun 0,7 mio. kr. ultimo 2014.

Sparekassens beholdning af aktier uden for handelsbeholdningen udgør 508,6 mio. kr. Størstedelen af aktierne uden for handelsbeholdningen består af unoterede aktier primært i en række sektorselskaber (strategiske samarbejdspartnere i den finansielle sektor) med en samlet kursværdi på 421,3 mio. kr. De største besiddelser i de sektorrelaterede aktier er DLR Kredit (300,4 mio. kr.) og Sparinvest (58,2 mio. kr.).

Likviditetsrisiko

Sparekassens finansiering sker via dels indlån, garantkapital fra kunder, sparekassens øvrige egenkapital og dels via interbankmarkedet. Det er sparekassens strategiske målsætning, at der skal være balance mellem udlån til kunder og indlån fra kunder. Denne målsætning er opfyldt. Kapitalfremskaffelse på interbankmarkedet foretages via optagelse af traditionelle lån i andre kreditinstitutter, udstedelse af obligationer og via efterstillet kapital i såvel DKK som EUR. Sparekassens likvide beredskab bliver styret ved at opretholde tilstrækkelige likvider, likvide værdipapirer og tilstrækkelige kreditfaciliteter. Det likvide beredskab fastlægges med henblik på at sikre et stabilt og tilstrækkeligt likviditetsniveau, således sparekassen rettidigt kan honorere de betalingsforpligtelser som aktivitetsniveauet medfører.

Funding ratio i relation til Tilsynsdiamanten

Figur 1: Fundingration vs. kravet iht. Tilsynsdiamanten

Sparekassen Vendsyssel har altid overholdt alle pejlemærker i Tilsynsdiamanten – også før værdierne blev et reelt krav i 2012. Funding ratio værdien har ligget stabilt i niveauet 67-73 siden medio 2012 jf. højre akse på ovenstående figur. Figuren viser endvidere hvor mange mio. kr. der er mellem udlån og den arbejdende kapital jf. opgørelsesmetoden. Det ses derfor, at der er godt luft til grænseværdien på 100.

Faldet i funding ratioen i 2. halvår 2014 skyldes primært, at lånefaciliteten på 500 mio. kr. i Nationalbanken ikke længere kan indregnes samt indfrielse af den hybride statslige kernekapital på 235 mio. kr. Det har siden introduktionen af Tilsynsdiamanten været en bevidst strategi at Funding ratioen ligger i det nuværende niveau idet en forbedring blot vil forringe sparekassens driftsresultat og den nuværende buffer er uproblematisk.

Bestyrelsen har fastsat, at likviditeten skal være forsvarlig og tilpas forsigtig til at understøtte sparekassen forretningsmode. Det er bestyrelsens strategiske målsætning, at sparekassens likviditetsoverdækning skal være på mindst 75 % i forhold til kravet i § 152 stk. i lov om finansiel virksomhed. Sparekassen har ultimo 2014 en likviditetsoverdækning på 130,5 %. Likviditetsberedskabet udgør 2.893,5 mio. kr., og kravet i henhold til lovgivningen udgør 1.255,4 mio. kr. Funding med restløbetid op til 12 mdr. udgør nominelt 255,0 mio. kr. Beløbet består 250,0 min. kr. vedr. lån i Nationalbanken med udløb 28. september 2015 og 5,0 mio. kr. vedr. medarbejderobligationer med udløb 1. januar 2015.

Som det fremgår, modsvares ovenstående rigeligt af sparekassens likviditetsberedskab. Der sker løbende udstedelser med løbetid på typisk 36 måneder for at styrke det langsigtede likviditetsberedskab. Ultimo 2014 udgør de 10 største indlån samlet set mindre end 3 % af det samlede indlån. Sparekassens likviditet er således ikke baseret på enkelte store indlån.

Direktionen og bestyrelsen modtager løbende rapportering om likviditetssituationen.

Operationelle risici

Den operationelle risiko er den risiko, der er forbundet med at eksistere som pengeinstitut. Et økonomisk tab som følge af operationelle risici vil typisk kunne placeres i en af følgende kategorier:

- Menneskelige eller systemmæssige fejl
- Utilstrækkelige eller fejlagtige interne procedurer og processer
- Eksterne begivenheder, herunder juridiske risici

Årsagen til tabet kan f.eks. være fejlagtig eller manglende overholdelse af forretnings- og/eller arbejdsprocedurer, fejl eller nedbrud i teknisk udstyr eller software, kriminelle handlinger, brand og lign.

Tab som følge af operationelle risici vil derfor typisk være enkeltstående tilfælde, idet der vil blive analyseret på begivenheden og iværksat foranstaltninger til imødegåelse af fremtidige tilfælde. Eksempelvis anskaffelse af yderligere / nyere sikringsystemer i en filial efter et røveri.

Der er udarbejdet forretningsgange, IT sikkerhedsprocedurer mv. i sparekassen. Disse udvikles og forbedres løbende for at sikre sparekassen bedst muligt mod tab pga. operationelle risici. Finanstilsynet aflægger en rapport efter hvert ordinære tilsyn om eventuelle mangler i organisationen, forretningsgange mv.

Eventuelle fejl/mangler udbedres i sparekassen umiddelbart herefter. Foreningen af Lokale Pengeinstitutter udsender jævnligt forslag til implementering af lovkrav i organisationen mv. Disse forslag sammenholdes med egne løsninger med henblik på endelig implementering af den mest optimale løsning.

Rapportering

Der rapporteres til direktion og bestyrelse vedr. de forskellige risikoområder alt afhængig af underliggende volatilitet og sparekassens eksponering indenfor det enkelte område. Der rapporteres dagligt til direktionen vedr. likviditeten på moderselskabsniveau, idet der er store udsving fra dag til dag. Direktionen orienteres endvidere dagligt om den aktuelle balancesammensætning, for at kunne planlægge kapitalfremskaffelse mv. ud fra de kendte fremtidige ændringer til balancesammensætningen.

I henhold til instruksen fra sparekassens bestyrelse til direktionen rapporteres der månedligt til bestyrelse om nøgletal for renterisiko, valutarisiko, aktierisiko, solvens, overdækning i henhold til lov om likviditet. Endvidere orienteres bestyrelsen månedligt om overtræk større end DKK 300.000.

Anvendelsesområde

Denne rapport er gældende for Sparekassen Vendsyssel og det 100 % ejede datterselskab, Ejendomsselskabet Vendsyssel, samt Amanah Kredit A/S og Spar Pantebrevsinvest A/S hvor ejerandelen udgør 25 %. Datterselskabet konsolideres fuldt ud ved udarbejdelse af koncernregnskab, hvor Amanah Kredit A/S og Spar Pantebrevsinvest A/S pro rata konsolideres. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter med ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med sparekassens (modervirksomheden) regnskabspraksis. Denne risikoreport omhandler derfor aktiviteterne i koncernen Sparekassen Vendsyssel. Koncernkonsolideringen i henhold til regnskabsbekendtgørelsen § 139 omfatter følgende selskaber:

Sparekassen Vendsyssel, cvr. nr. 64 80 68 15

Ejendomsselskabet Vendsyssel ApS, cvr. nr. 10 54 83 49

Amanah Kredit A/S, cvr. nr. 31 27 62 33

Spar Pantebrevsinvest A/S, cvr. nr. 27 08 43 38

Hovedaktiviteten i Ejendomsselskabet Vendsyssel ApS er ejendomsdrift, herunder udlejning af ejendomme til bl.a. Sparekassen Vendsyssel. Amanah Kredit A/S og Spar Pantebrevsinvest A/S finansierer ejendomme.

Balancesammensætningen på moderselskabs- og koncernniveau er meget ens. På koncernniveau er der lidt mindre udlån og lidt større ejendomsbesiddelser end på moderselskabsniveau. Udlånet i moderselskabet og merrisikoen på ejendommene på koncernniveau er indeholdt i opgørelsen af det individuelle solvensbehov. Sparekassens udgift til husleje i datterselskaberne er ikke elimineret i stresstesten og dermed i opgørelsen af det individuelle solvensbehov, men resultatet fra datterselskaberne elimineres. Herved sker der indirekte en stresstest på koncernniveau.

Opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer sker med udgangspunkt i de regnskabsmæssige værdier i koncernbalancen, idet der ved opgørelsen af risikovægtede eksponeringer foretages en justering for

uudnyttede lånetilbud, kredit- og lånetilsagn, garantier og besiddelser af kapitalandele m.v. i enheder i den finansielle sektor i henhold til reglerne i CRR-forordningen. Derved består der for nogle poster en forskel mellem de regnskabsmæssige og solvensmæssige værdier, som indgår i konsolideringsgrundlaget.

Ledelseserklæring

Ledelseserklæring jf. CRR artikel, stk. 1, litra e og f

Sparekassens bestyrelse og direktion har den 17. marts 2015 godkendt risikoreporten for 2014.

Det er bestyrelsens vurdering, at sparekassens risikostyringsordninger er tilstrækkelige og giver sikkerhed for, at de indførte risikostyringssystemer er tilstrækkelige i forhold til sparekassens profil og strategi.

Det er endvidere bestyrelsens vurdering, at nedenstående beskrivelse af sparekassens overordnede risikoprofil i tilknytning til sparekassens forretningsstrategi, forretningsmodel samt nøgletal, giver et relevant og dækkende billede af sparekassens risikoforvaltning, herunder af, hvordan sparekassens risikoprofil og den risikotolerance, som bestyrelsen har fastsat, påvirker hinanden.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den af bestyrelsen vedtagne forretningsmodel/strategi, materiale og rapporteringer forelagt for bestyrelsen af sparekassens direktion, intern revision, sparekassens risikoansvarlige og complianceansvarlige samt på grundlag af evt. af bestyrelsen indhentede supplerende oplysninger eller redegørelser.

En gennemgang af forretningsmodel og politikker viser

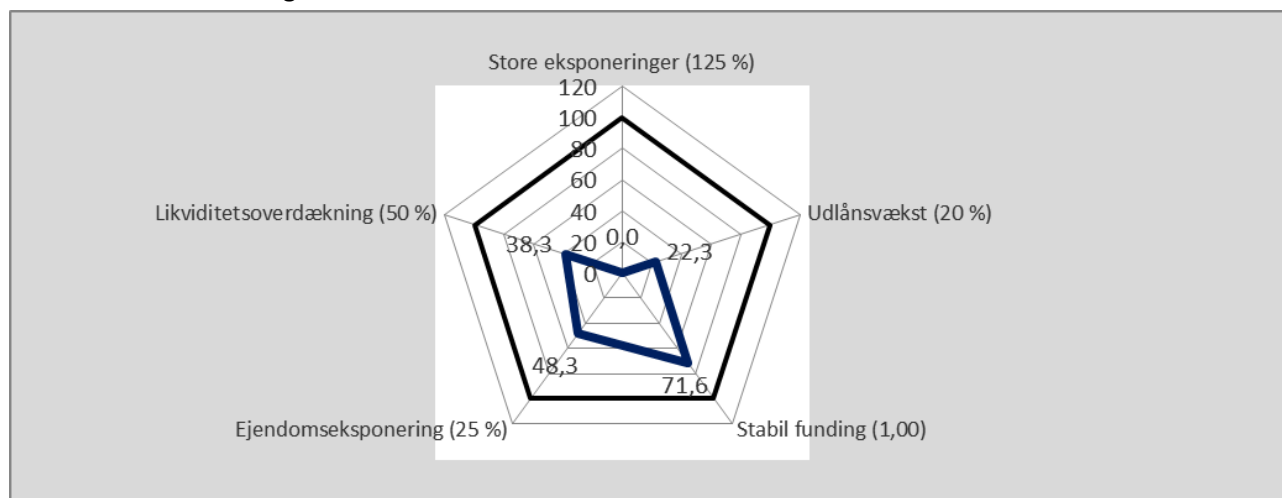
- at forretningsmodellens overordnede krav til de enkelte risikoområder fuldt og dækkende udmøntes i de enkelte politikkers mere specificerede grænser
- at en gennemgang af bestyrelsens retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser viser
 - at de fastsatte grænser i de enkelte politikker fuldt og dækkende udmøntes i de underliggende retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser
- at de reelle risici ligger inden for grænserne, fastsat i de enkelte politikker og i videregivne beføjelser, og at det på den baggrund er bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte områder.

Sparekassens forretningsstrategi er baseret på sparekassens vision og værdigrundlag om inden for sit markedsområde at være en stærk og attraktiv samarbejdspartner for private og erhvervsvirksomheder. Sparekassen ønsker en lønsom indtjening baseret på en prissætning af sparekassens produkter, som afspejler den risiko og den kapitalbinding, som sparekassens påtager sig sammen med en helhedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter. Sparekassen ønsker en passende robust kapitalbase, som understøtter forretningsmodellen.

Det er sparekassens målsætning, at den solvensmæssige overdækning i forhold til det opgjorte solvensbehov skal udgøre mindst 4,0 %, aktuelt udgør denne 6,2 %.

Den af bestyrelsen besluttede maksimale risikotolerance styres via de fastsatte grænser i de enkelte politikker. Derudover forholder bestyrelsen sig til de grænser, der er gældende i tilsynsdiamanten, jf.

nedestående figur, der dels viser tilsynsdiamantens maksimalt tilladte grænseværdier, samt sparekassens aktuelle tal for diverse grænseværdier.

Figur 2: Tilsynsdiamanten for Sparekassen Vendsyssel ultimo 2014 (moderselskabet)

Ledeshverv

Sparekassens bestyrelsesmedlemmer besidder ud over ledelsesposten i Sparekassen Vendsyssel et antal øvrige bestyrelsesposter jf. nedenstående tabel:

Birte Dyrberg Formand for bestyrelsen, samt Nominerings- og Aflønningsudvalget	9 øvrige bestyrelsesposter
Svend Westergaard Næstformand i bestyrelsen	6 øvrige bestyrelsesposter
Christian Hem Næstformand i bestyrelsen	12 øvrige bestyrelsesposter
Poul D. Hansen	1 øvrig bestyrelsespost
Mogens Nedergaard	1 øvrig bestyrelsespost
Hans Ole Pedersen	Ingen øvrige bestyrelsesposter
Dorte Folden Skole	4 øvrige bestyrelsesposter
Søren Vad Sørensen Formand for Revisions- og Risikoudvalget	12 øvrige bestyrelsesposter
Helle S. Sørensen Medarbejder valgt bestyrelsesmedlem	Ingen øvrige bestyrelsesposter
Tage Thomsen Medarbejder valgt bestyrelsesmedlem	Ingen øvrige bestyrelsesposter
Niels Tørslev	1 øvrig bestyrelsespost
Martin Valbirk	1 øvrig bestyrelsespost

Sparekassen følger de kompetencekrav til bestyrelsen, som følger af den finansielle lovgivning. I overensstemmelse hermed vurderer bestyrelsen løbende, om dens medlemmer tilsammen besidder den fornødne viden og erfaring om sparekassens risici til at sikre en forsvarlig drift af sparekassen. Bestyrelsen har udarbejdet en kompetenceprofil for bestyrelsen, som er tilgængelig på sparekassens hjemmeside www.sparv.dk. Bestyrelsens proces for udvælgelse af kandidater til bestyrelsen er beskrevet i Nomineringsudvalgets kommissorium, som også er tilgængeligt på sparekassens hjemmeside.

Sparekassens nomineringsudvalg har i medfør af FIL § 70, stk. 1, nr. 4, vedtaget en politik for mangfoldighed. Det fremgår af denne, at sparekassen ønsker en sammensætning i bestyrelsen ud fra forskellighed i kompetencer og baggrunde, særligt højt vægtes behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. forskellige i faglighed, erhvervs erfaringer, køn og alder. Sparekassen har i medfør af Lov om finansiel virksomheds § 80 b, stk. 1, i 2014 nedsat et Risikoudvalg. Der har i 2014 været afholdt 1 møde idet udvalget er oprettet i slutningen af året.

Kapitalgrundlag

For en afstemning mellem den regnskabsmæssige egenkapital og kapitalgrundlaget i henhold til kapitaldækningsreglerne henvises til note 26 på side 57 i årsrapport 2014. Der henvises til årsrapportens side 24 for en specifikation af egenkapitalen pr. 31. december 2014. Af den samlede egenkapital udgør garantkapitalen 1.021,9 mio. kr. Bestemmelserne vedr. garantkapitalen er beskrevet i sparekassens vedtægter der kan ses på sparekassens hjemmeside. For en beskrivelse af de efterstillede kapitalindskud henvises til note 25 på side 56 i årsrapport 2014.

Kapitalgrundlag i forhold til kapitalkrav

I henhold til lovgivningen skal kapitalen minimum udgøre 8 % af de risikovægtede eksponeringer (det hårde krav) før evt. tillæg jf. beregningen af det individuelle solvensbehov. Det hårde krav på 8 % indeholder endvidere minimumskrav til den egentlige kernekapital på 4 % og kernekapitalen i alt på 5,5 % Nedenstående tabel viser koncernens faktiske kapitalforhold sammenlignet med ovenstående hårde krav.

Beløb i 1.000 kr.	Realiseret % 31.12.2014	Lovkrav i % 31.12.2014	Overskydende Kapital i %	Realiseret 31.12.2014	Lovkrav pr. 31.12.2014	Overskydende Kapital
Egentlig kernekapital	15,4 %	4,0 %	11,4 %	1.701.507	441.624	1.259.883
Kernekapital	15,4 %	5,5 %	9,9 %	1.701.507	607.232	1.094.275

Kapitalprocenten er ultimo 2014 beregnet til 16,9 % for såvel moderselskabet som koncernen.

Kapitalinstrumenter omfattet af overgangsordningen

Koncernen har ultimo 2014 i alt 3 efterstillede kapitalindskud der er udstedt i hhv. 2009, 2012 og 2013. Udstedelserne fra 2012 og 2013 på hhv. 170 mio. kr. og 83 mio. kr. overholder kravene i henhold til CRD IV og kan indregnes fuldt ud i kapitalgrundlaget. Udstedelsen fra 2009 på tkr. 2.572 (supplerende kapital) omfatter medarbejderobligationer med udløb 1. januar 2015. Denne udstedelse overholder ikke CRD IV reglerne og er derfor jf. overgangsreglerne indregnet i kapitalgrundlaget med kr. 0.

Kapitalkrav

Den interne proces

I henhold til lovgivningen fastsætter bestyrelse og direktion sparekassens og koncernens internt opgjorte solvensbehov. Direktion og bestyrelse har kvartalsvise drøftelser omkring fastsættelse af solvensbehovet. Drøftelsen tager udgangspunkt i et notat udfærdiget af de ansvarlige for økonomi- og kreditfunktionerne. Notatet indeholder forslag til størrelsen på solvensbehovet, herunder forslag til valg af stressvariabler, stressniveauer og eventuelle risikoområder. Direktionen udfærdiger herefter i samarbejde med økonomi-

og kreditcheferne det endelige oplæg til drøftelse på bestyrelsesmødet. På baggrund af denne drøftelse træffer direktion og bestyrelse herefter i fællesskab afgørelsen om fastsættelse af det individuelle solvensbehov og nødvendige kapitalgrundlag i henhold til § 124, stk. 1 og 4.

Metode

Sparekassens metode til vurdering af, hvorvidt den interne kapital er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter (solvensbehovet) følger sparekassens ICAAP.

I ICAAP'en identificeres de risici, som sparekassen er eksponeret overfor med henblik på at vurdere risikoprofilen. Når risiciene er identificeret, vurderes det, hvordan disse evt. kan reduceres, f.eks. ved forretningsgange, beredskabsplaner m.m. Endelig vurderes det, hvilke risici, der skal afdækkes med kapital.

Den interne kapital (solvensbehovet) opgøres i henhold til kreditreservationsmodellen (8+ modellen), der omfatter de risikotyper, som det vurderes, at der skal afdækkes med kapital: kreditrisici, markedsrisici, operationelle risici, øvrige risici samt tillæg som følge af lovbestemte krav. Vurderingen tager udgangspunkt i sparekassens risikoprofil, kapitalforhold samt fremadrettede betragtninger, der kan have betydning herfor, herunder budgetter.

Finanstilsynet har udstedt "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter". Derover har Lokale Pengeinstitutter udsendt en solvensbehovsmodel. Både Finanstilsynets vejledning og Lokale Pengeinstitutters solvensbehovsmodel bygger på 8+ modellen, hvor der tages udgangspunkt i minimumskravet på 8 % af den samlede risikoeksponering (søjle I kravet) med tillæg for risici og forhold, der ikke fuldt ud afspejles i opgørelsen. I Finanstilsynets vejledning opstilles der endvidere benchmarks for, hvornår Finanstilsynet som udgangspunkt vurderer, at søjle I ikke er tilstrækkelig inden for de enkelte risikoområder, hvorfor der skal afsættes tillæg i solvensbehovet. Endvidere er der i udpræget grad opstillet metoder til beregning af tillæggets størrelse inden for de enkelte risikoområder.

Det er ledelsens vurdering, at opgørelsen af det nødvendige solvensbehov er tilstrækkelig til at dække sparekassens risici, når der tages udgangspunkt i førnævnte skabelon og vejledning.

Solvensmæssig målsætning og internt opgjort solvensbehov

I sparekassen er der en intern målsætning om, at den solvensmæssige overdækning altid skal være minimum 4 procentpoint, der defineres som den faktiske kapitalprocent i forhold til det internt opgjorte solvensbehov. Såfremt det internt opgjorte solvensbehov er beregnet til mindre end 8 % skal den solvensmæssige overdækning udregnes i forhold til det lovmæssige minimumskrav på 8 %. I takt med indfasning af kapitalbevaringsbufferen vil den interne målsætning til solvensmæssig overdækning blive revurderet.

Beskrivelse af solvensbehovsmodel m.m.

Det nødvendige kapitalgrundlag og opgjorte solvensbehov pr. 31. december 2014 er beregnet med udgangspunkt i nedenstående model:

Individuelt solvensbehov pr. 31.12.2014	1.000 kr.	%
Den samlede risikoeksponering	11.040.591	
1) Søjle I kravet (8 % af den samlede risikoeksponering)	883.247	8,0
+ 2) Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)	0	0,0
+ 3) Udlånsvækst (Kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)	0	0,0
+ 4) Kreditrisici, heraf		
4a) Kreditrisici på store kunder med finansielle problemer	189.572	1,7
4b) Øvrige kreditrisici	51.674	0,5
4c) Koncentrationsrisiko på individuelle engagementer	20.495	0,2
4d) Koncentrationsrisiko på brancher	25.897	0,2
+ 5) Markedsrisici, heraf		
5a) Renterisici	5.696	0,1
5b) Aktierisici	0	0,0
5c) Valutarisici	0	0,0
+ 6) Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)	0	0,0
+ 7) Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle I)	0	0,0
+ 8) Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)	0	0,0
+ 9) Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav	0	0,0
Kapitalbehov / Solvensbehov i alt	1.176.581	10,7
- Heraf til kreditrisici (4)	287.637	2,6
- Heraf til markedsrisici (5)	5.696	0,1
- Heraf til operationelle risici (7)	0	0,0
- Heraf til øvrige risici (2+3+6+8)	0	0,0
- Heraf tillæg som følge af lovbestemte krav (1+9)	883.247	8,00
Den samlede risikoeksponering	11.040.591	
Kapitalgrundlag / Kapitalprocent	1.868.872	16,9
Kapitaloverdækning	692.291	6,2

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter sparekassens opfattelse dækkende for alle de risiko-områder, lovgivningen kræver, at ledelsen skal tage højde for ved fastsættelse af solvensbehovet samt de risici som ledelsen finder, at koncernen har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkelig til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i Sparekassen Vendsyssel en del af den generelle fastlæggelse af den interne kapital (solvensbehovet).

Ledelsen vurderer derfor minimum hvert år, hvordan vækstforventningerne påvirker opgørelsen af solvensbehovet. Konkret vil det i modellen betyde, at ledelsen skal skønne over den fremtidige vækstprocent, vækstens gennemsnitlige solvensvægt og indtjeningsmarginal efter skat. Vækstforventningernes beregnede solvensbelastning vil i modellen slå direkte igennem på solvensbehovet i form af et

tillæg. Dog ses der bort fra solvensbelastningen i de tilfælde, hvor der allerede er taget initiativ til en kapitaludvidelse, der vil kunne absorbere udlånsvæksten.

Kommentering af koncernens solvensbehov

Afsnittet "Beskrivelse af solvensbehovsmodel m.m." i denne rapport viser samtlige punkter der tages stilling til i forbindelse med opgørelse af kapitalbehovet. Såfremt et punkt ikke er nævnt i nedenstående gennemgang er det udtryk for at der ikke er fundet behov for kapitalreservation til netop dette punkt og at yderligere uddybning af årsagen hertil ikke er relevant.

Søjle I kravet

De samlede risikoeksponeringer for koncernen kan pr. ultimo 2014 specificeres således:

Eksponeringstype	Beløb i 1.000 kr.
Kredit- og modpartsrisiko	9.585.087
Positions-, valuta- og råvarerisici (markedsrisiko)	256.147
Operationelle risici	1.197.463
Kreditværdijustering (CVA tillæg)	1.894
Samlet risikoeksponering	11.040.591

Indtjening

Sparekassen (moderselskabet) har de seneste 5 år i gennemsnit realiseret en indtjening fra den primære drift på 334,3 mio. kr. Den primære drift defineres som nettorente- og gebyrindtægter + andre driftsindtægter – udgifter til personale og administration – afskrivninger på immaterielle og materielle aktiver. Oversigten fremgår af ledelsesberetningen i sparekassens årsrapport. Sparekassen forventer i 2015 et resultat af den primære drift på 390 – 420 mio. kr.

Det vurderes, at den forventede primære indtjening er tilstrækkelig til at imødegå den umiddelbare risiko på porteføljen af udlån og garantier. Der afsættes derfor ikke yderlige kapital til dækning heraf.

Udlånsvækst

Der har i de seneste år været en moderat udlånsvækst i sparekassen. Udlånsvæksten på 13,3 % i 2012 er dog præget af fusionen med Sparekassen Hvetbo A/S. Udlånsvæksten korrigeret for denne fusion er 0,1 %. I 2015 forventes stadig lav efterspørgsel efter udlån, hvorfor summen af udlån og garantier ultimo 2015 forventes at stige med ca. 1,8 % i forhold til ultimo 2014. Der afsættes derfor ikke kapital til dækning af udlånsvækst.

Kreditrisici

I 8+ modellen skal der reserveres 8 % af de vægtede poster til individuelt solvensbehov. Hertil skal reserveres den udækkede og ikke nedskrevne del af de eksponeringer, som er større end 2 % af kapitalgrundlaget før nedskrivninger og som udviser OIV eller har væsentlige svaghedstegn uden der dog er indtruffet OIV. Herudover har sparekassen, qua den store eksponering mod landbrugssektoren, indregnet tilsvarende beløb på landbrugseksponeringer der før nedskrivninger er større end 1 % af kapitalgrundlaget.

Solvensbehovet vedr. kreditrisici udgør ultimo 2014 i alt 287,6 mio. kr., hvoraf tillægget vedr. store kunder (> 2 % af kapitalgrundlaget) udgør 189,8 mio. kr. og tilsvarende tillæg vedr. landbrugseksponeringer > 1% af kapitalgrundlaget udgør 51,8 mio. kr.

Såfremt der er en kreditrisikokoncentration, dvs. de 20 største eksponeringer overstiger 4 % af den samlede eksponeringsmasse, skal der ske et tillæg til de individuelle solvensbehov. Ifølge modellen giver dette et tillæg på 20,5 mio. kr.

Såfremt en eller flere brancher hver især udgør mere end 20 % de samlede eksponeringer (Herfindahl Hirschman Indeks beregning) skal der ske tillæg til det individuelle solvensbehov. Pga. sparekassens forholdsvis store koncentration indenfor landbrug medfører dette et tillæg i solvensbehovet på 25,9 mio. kr.

Markedsrisici

Opgørelsen af det tilstrækkelige kapitalgrundlag til dækning af markedsrisici skal dække risikoen for tab som følge af at dagsværdien af de finansielle aktiver og – passiver ændrer sig på grund af ændringer i markedsforholdene. Koncernens markedsrisici er og har altid været meget beskedne.

Ifølge 8+ modellen skal sparekassens særlige risici på dette område vurderes i forhold til de maksimale risici, som bestyrelsen har givet direktionen indenfor dette område.

Med baggrund i direktionens beføjelse til at tage renterisici udenfor handelsbeholdningen skal der ifølge modellen indregnes et kapitalbehov hertil på 5,7 mio. kr.

Likviditetsrisici

I henhold til Finanstilsynets vejledning til opgørelse af solvensbehovet skal der ske en stresstest af likviditeten. I sparekassen, og dermed koncernen har vi valgt at udføre denne stresstest ved at opgøre likviditetsoverdækningen i henhold til Lov om Finansiell virksomhed § 152, hvor likviditeten fra professionelle investorer ikke medregnes. Såfremt den stressede likviditetsoverdækning er større end det interne likviditetsmål skal der ikke ske tillæg til solvensbehovet. Dette er tilfældet ultimo 2014.

Operationelle risici

Ved operationel risiko forstås risikoen for økonomiske tab som følge af uheldige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige eller systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici. Finanstilsynet opstiller i vejledningen til beregning af solvensbehovet forskellige former for operationelle risici som institutter skal forholde sig til. Det er endvidere anført, at institutter særligt skal tage hensyn til en forøgelse af de operationelle risici i forbindelse med f.eks:

- Ændringer i forretningsmodellen
- Organisationsændringer
- Ibrugtagning af nye it-systemer, herunder ændringer outsourcing af it-drift
- Anvendelse af nye finansielle produkter og tjenesteydelser
- Markedsføring af nye finansielle tjenesteydelser

Med baggrund i det allerede indregnede kapitalkrav på 95,8 mio. kr. i søjle I kravet vurderes der ikke at være behov for at afsætte yderligere kapital til dækning af koncernens operationelle risici.

Gearing

CRD IV har medført krav om beregning af gearingsgrad. Gearingsgraden beregnes ved at sætte kernekapitalen i forhold til eksponeringerne opgjort efter reglerne for gearingsgrad.

Overdreven gearing er risikoen for at det bliver nødvendigt at korrigere i den eksisterende forretningsplan, herunder nødsalg af aktiver mv. for at overholde øvrige lovgivningsmæssige fastsatte grænser. Disse eventuelle nødsalg af aktiver vil medføre tab eller justering i værdien af de resterende aktiver. Det er endnu ikke fastlagt i lovgivningen, hvad det endelige gearingsmål bliver, men der er p.t. opsat et foreløbigt mål på 3 pct., svarende til en maksimal gearing på 33 gange kernekapitalen. Sparekassen Vendsyssel overholder dette mål med en solid margin og det vurderes derfor ikke nødvendigt med et tillæg til solvensbehovet.

Lovbestemte krav

Der er ingen tillæg til solvensbehovet pga. lovbestemte krav da det individuelle solvensbehov er beregnet til mere end 8 % og koncernen ikke er blevet påbudt et individuelt fastsat solvenskrav.

Specifikation af kapitalkrav til kreditrisici

I koncernen Sparekassen Vendsyssel anvendes standardmetoden for kreditrisiko til beregning af de samlede risikoeksponeringer, som kan fordeles således:

Eksponeringstype / modpart	Beløb i 1.000 kr.	Kapitalkravet (8 % af eksponering)
Institutter	79.403	6.352
Erhvervsvirksomheder / selskaber	2.136.754	170.940
Detailkunder	4.120.979	329.678
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	215.050	17.204
Eksponeringer med misligholdelse	2.169.735	173.580
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	78.837	6.307
Egenkapital eksponeringer	450.036	36.003
Andre poster / eksponeringer uden modpart	334.293	26.743
Eksponeringer i alt	9.585.087	766.807

Modpartsrisiko – afledte finansielle instrumenter

Modpartsrisiko er risikoen for tab som følge af, at en modpart misligholder sine forpligtelser, i henhold til en indgået finansiell kontrakt, inden transaktionens pengestrømme er endeligt afviklede.

Kapitaldækningsmæssigt anvender koncernen markedsværdimetoden, som følger kravene i CRR-forordningens artikel 274.

Fastsættelsen af eksponeringens værdi ved markedsværdimetoden for modpartsrisiko fastsættes som følger:

1. Kontrakterne opgøres til markedsværdi for at opnå den aktuelle genanskaffelsesomkostning for alle kontrakter med en positiv værdi.
2. For at nå frem til et tal for den potentielle fremtidige krediteksponering multipliceres kontraktens fiktive værdi eller underliggende værdier med procentsatser, der er fastsat i CRR.
3. Summen af de aktuelle genanskaffelsesomkostninger og de potentielle fremtidige krediteksponeringer udgør eksponeringsværdien.

I sparekassens bevillingsproces og i den almindelige eksponeringsovervågning tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi, således at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

I forbindelse med fastsættelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov er der ikke afsat ekstra kapital til dækning af modpartsrisikoen, udover hvad der er indeholdt i kapitaldækningskravet på 8 % der er minimumskapitalgrundlag i henhold til 8+ metoden, som sparekassen anvender til at opgøre det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov.

Vedrørende eksponeringer mod ikke finansielle modparter behandles rammer for finansielle kontrakter efter sparekassens normale kreditvurderingsprincip.

Koncernens modpartsrisiko efter markedsværdimetoden fordelt på risikovægte ses af nedenstående tabel:

Beløb i 1.000 kr.	Positiv bruttodagsværdi af derivat	Eksponeringsværdi jf. markedsværdimetoden
Modpart med risikovægt 0 %	0	0
Modpart med risikovægt 20 %	7.393	1.479
Modpart med risikovægt 50 %	2.533	1.266
Modpart med risikovægt 75 %	6.812	5.109
Modpart med risikovægt 100 %	41.829	41.829
Modpart med risikovægt 150 %	202	303
I alt	58.769	49.986

I CRR er der som noget nyt indført et særskilt kapitalkrav til OTC-derivater til dækning af risikoen for tab som følge af værdireguleringer ved forringelser af modpartens kreditværdighed. Sparekassens CVA-tillæg forøger de samlede eksponeringer med 1,9 mio. kr.

Koncernen har ingen spekulative afledte finansielle instrumenter. Når afledte finansielle instrumenter anvendes, sker det kun til afdækning af bestående risici f.eks. rente- eller valutarisiko. Derudover er der indgået en række swapaftaler og valutaterminsforretninger med kunder, som er 100 % afdækket via anden finansiell samarbejdspartner. Se note 29 i sparekassens Årsrapport 2014 for flere oplysninger.

Kapitalbuffer

I forbindelse med implementering af kapitalkravsdirektivet CRD IV i Lov om Finansiell virksomhed § 125 er danske kreditinstitutter fra og med 1. januar 2015 forpligtede til at skulle leve op til flere kapitalbuffer krav. Fællesnævneren for de forskellige typer buffer er, at det alene er kernekapital, som kan anvendes til opfyldelse heraf. Det samlede kapitalbuffer er summen af den samlede kernekapital der er nødvendig for at

kunne opfylde kravene til en kapitalbevaringsbuffer, en institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffer, en G-SIFI-buffer og en systemisk buffer.

Kapitalbevaringsbuffer

Kapitalbevaringsbufferen skal sikre, at kreditinstitutterne opbygger en større beholdning af mere egentlig kernekapital. Kapitalbevaringsbufferen skal mindst udgøre 2,5 pct. af de samlede risikoeksponeringer. Der vil der dog ske en gradvis indfasning af kapitalbevaringsbufferen. I 2015 fastsættes den til 0 pct. af den samlede risikoeksponering. Pr. 1. januar 2016 og hvert år frem til 1. januar 2019 vil den stige med 0,625 pct. point pr. år. Kravet om en kapitalbevaringsbuffer på 2,5 % pct. af den samlede risikoeksponering gælder dermed først pr. den 1. januar 2019. Kapitalbevaringsbufferen er ikke cyklisk bestemt og vil derfor være på et konstant niveau pr. den 1. januar 2019.

Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffer

Den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer skal sikre, at kreditinstitutterne i højkonjunkturer opbygger mere egentlig kernekapital, som de kan anvende i lavkonjunkturer. Den kontracykliske kapitalbuffer vil således være højst i højkonjunkturer, mens den kan være lav eller 0 i lavkonjunkturer.

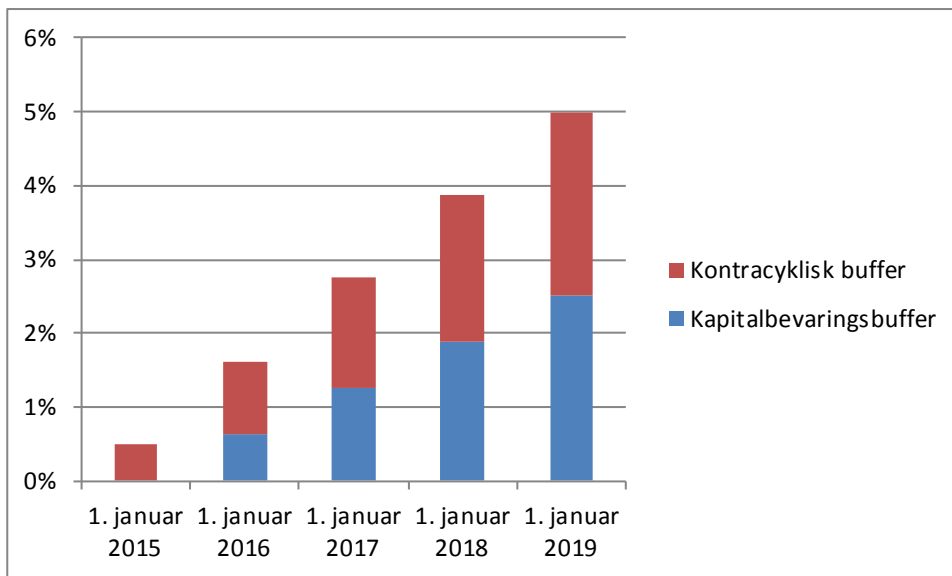
Størrelsen af den kontracykliske kapitalbuffer bestemmes ved at multiplicere en institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffersats med kreditinstituttets samlede risikoeksponering. Kapitalbuffersatsen bliver sammen med kreditinstituttets samlede risikoeksponering således afgørende for, hvor stor en kontracyklisk kapitalbuffer kreditinstituttet skal have.

Der skal fastsættes en kapitalbuffersats for henholdsvis danske og udenlandske krediteksponeringer. For danske krediteksponeringer bestemmes kapitalbuffersatsen af Erhvervs- og Vækstministeren. Buffersatsen kan for danske krediteksponeringer højst være 0,5 % i 2015. Dette maksimum vil stige med 0,5 pct. point hvert år til og med 2019. Erhvervs- og Vækstministeriet har den 19. december offentliggjort fastsættelse af kapitalbuffersatsen for danske krediteksponeringer for første kvartal 2015 til 0 %.

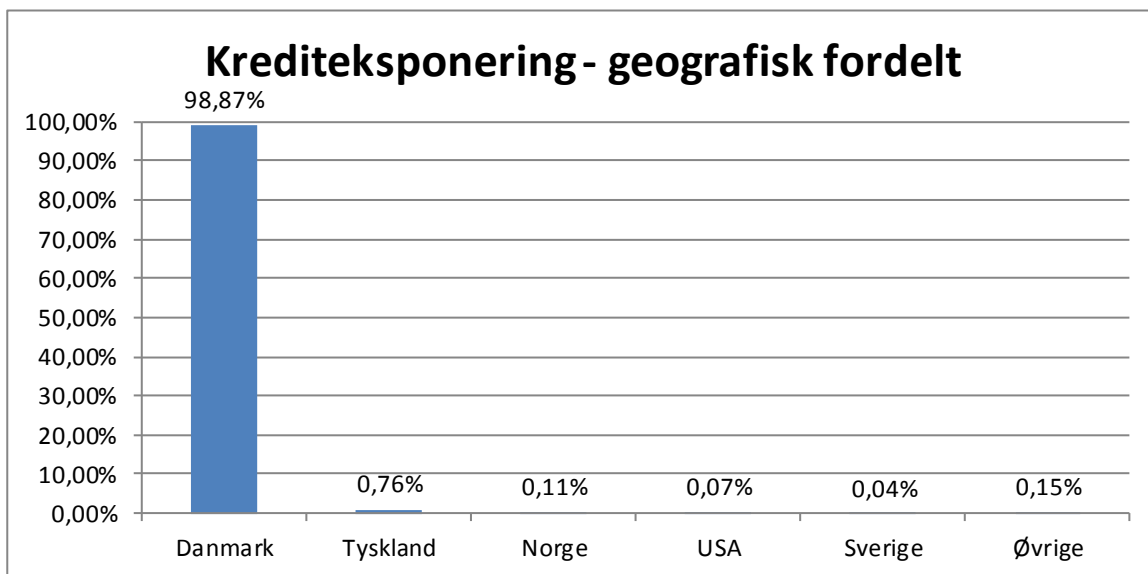
Udenlandske krediteksponeringer skal vægtes med en buffersats som fastsættes af det enkelte lands myndigheder. Såfremt den udenlandske krediteksponering har en modpart indenfor EU skal denne anvendes fra den dato der er angivet af myndighederne i det pågældende land. Kapitalbuffersatsen for eksponeringer i et land uden for EU skal først anvendes 12 måneder efter den dato, hvor en ændring i buffersatsen er offentliggjort af det pågældende lands myndigheder. Den samlede kapitalbuffersats fastsættes på baggrund af det vægtede gennemsnit af de kapitalbuffersatser, der gælder for de lande, hvor kreditinstituttets krediteksponeringer er beliggende.

Sparekassen Vendsyssel er ikke et SIFI-institut, hvorved G-SIFI-bufferen og den systemiske buffer derfor ikke er aktuelle for sparekassen.

Grafisk kan implementering af kapitalbevaringsbufferen og den maksimale kontracykliske buffer illustreres således:

Som det fremgår af nedenstående figur har langt hovedparten af koncernens samlede krediteksponeringer pr. ultimo 2014 modparter med bopæl i Danmark. Da den kontracykliske buffer er fastsat til 0 % for 1. kvartal 2015 i Danmark og de øvrige eksponeringer hovedsageligt er mod vestlige økonomier, der er på samme konjunkturniveau som Danmark, vurderes det, at den kontracykliske buffer og dermed det kombinerede bufferkrav ikke vil kunne overstige 0,1 % i 2015.

Kreditrisikojusteringer

Sparekassen foretager nedskrivning på udlån efter reglerne i regnskabsbekendtgørelsen, når der er indtrådt objektiv indikation for værdiforringelse, som har en virkning for de forventede fremtidige betalinger. Nedskrivningen udgør forskellen mellem bogført værdi og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger.

Ved definition af misligholdte fordringer og værdiforringede fordringer følges bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. § 51-54. Objektiv indikation for værdiforringelse anses for at være indtrådt, hvis et eller flere af følgende kriterier er opfyldt:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder.
- Låntager overholder ikke indgåede betalingsforpligtelser.
- Låntager ydes lempelser i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af økonomiske vanskeligheder.
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller bliver underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

Sparekassen foretager en individuel vurdering af alle udlån til erhvervs kunder samt signifikante udlån til privatkunder og alle udlån med bonitetsmarkering. Alle kunder, hvorpå der ikke er nedskrevet individuelt vurderes gruppevist på baggrund af en makroøkonomisk segmenteringsmodel. I den gruppevise vurdering inddeles kunderne i homogene grupper efter kreditrisiko fordelt på sektorer og brancher. For hver gruppe er der fastlagt en statistisk sammenhæng mellem et antal forklarende makroøkonomiske variable (arbejdsledighed, boligpriser, oliepris, antal konkurser mv.) og konstaterede tab. Det er således ændringer i de forklarende makroøkonomiske variable, som udtrykker, at der er indtruffet en objektiv indikation for værdiforringelse, som har en indvirkning på de forventede fremtidige betalingsstrømme.

Den samlede værdi af eksponeringer efter nedskrivninger og før hensyntagen til virkninger af kreditrisikoreduktionen andrager ultimo 2014 i alt 15,1 mia. kr.

Eksponering med kredit- og modpartsrisiko

Beløb i 1.000. kr.	2014Q1	2014Q2	2014Q3	2014Q4	Gennemsnit
Eksponeringstype / modpart					
Centralregeringer eller centralbanker	148.528	211.585	178.519	191.500	182.533
Institutter	400.581	628.899	372.430	312.038	428.487
Erhvervsvirksomheder / selskaber	2.244.545	2.224.355	2.638.909	2.495.077	2.400.722
Detailkunder	7.691.526	7.902.558	8.361.053	8.059.054	8.003.548
Sikret ved pant i fast ejendom	659.936	676.129	655.016	648.087	659.792
Eksponeringer med misligholdelse	1.851.968	1.879.277	1.654.094	1.627.816	1.753.289
Eksponeringer med særlig høj risiko	59.562	44.994	55.879	54.023	53.615
Egenkapital eksponeringer (aktier mv.)	511.752	435.191	406.857	438.568	448.092
Andre poster / uden modpart	1.042.380	1.135.553	1.202.513	1.298.864	1.169.828
Eksponeringer i alt	14.610.778	15.138.541	15.525.270	15.125.027	15.099.904

Ovenstående eksponeringer opdelt geografisk og fordelt på væsentlige eksponeringskategorier er ikke belyst da 98,87 % af de vægtede eksponeringer har modparter med bopæl i Danmark jf. afsnittet vedr. den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer.

Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på brancher og eksponeringskategori

1.000 kr.	Central-regeringer eller centralbanker	Institutter	Erhvervs-virksomheder / Selskaber	Detail-kunder	Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	Eksponeringer med misligholdelse	Eksponeringer med særlig høj risiko	Egenkapital eksponeringer (aktier mv.)	Eksponeringer uden modpart	Eksponeringer i alt
Offentlige myndigheder	191.500	0	0	127	0	0	0	0	0	191.627
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0	0	602.695	551.110	66.661	747.603	0	0	0	1.968.069
Industri og råstofudvinding	0	0	165.309	123.374	3.510	32.286	0	0	0	324.479
Energiforsyning	0	0	223.545	71.228	1.694	45.400	0	0	0	341.867
Bygge og anlæg	0	0	145.424	219.354	21.999	55.516	42.521	0	0	484.814
Handel	0	0	162.624	313.907	15.309	59.525	0	0	0	551.365
Transport, hoteller og restauranter	0	0	13.279	174.120	11.544	64.518	0	0	0	263.461
Information og kommunikation	0	0	55.786	29.933	1.977	1.870	0	0	0	89.566
Finansiering og forsikring	0	312.038	243.666	162.960	6.835	0	2.989	0	919.472	1.647.960
Fast ejendom	0	0	665.600	510.485	28.014	140.522	7.632	0	241.353	1.593.606
Øvrige erhverv	0	0	83.170	1.321.504	33.953	185.772	9	438.568	138.039	2.201.015
I alt erhverv	0	312.038	2.361.098	3.477.975	191.496	1.333.012	53.151	438.568	1.298.864	9.466.202
Private	0	0	133.979	4.580.952	456.591	294.804	872	0	0	5.467.198
I alt	191.500	312.038	2.495.077	8.059.054	648.087	1.627.816	54.023	438.568	1.298.864	15.125.027

Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på løbetider og eksponeringskategori

1.000 kr.	Anfordring	0 – 3 mdr.	3 mdr. – 1 år	1 – 5 år	Over 5 år	I alt
Centralregeringer eller centralbanker	0	0	20.634	170.866	0	191.500
Institutter	0	248.394	48.635	15.009	0	312.038
Erhvervsvirksomheder mv.	201.930	500.608	518.559	606.306	667.674	2.495.077
Detailkunder	1.046.959	874.430	769.350	1.719.088	3.649.227	8.059.054
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	136.623	45.439	48.351	90.357	327.317	648.087
Eksponeringer med misligholdelse	186.735	213.909	204.567	347.946	674.659	1.627.816
Eksponeringer med særlig høj risiko	0	17.189	18.702	3.456	14.676	54.023
Egenkapital eksponeringer (aktier mv.)	0	0	0	58.630	379.938	438.568
Eksponeringer uden modparter	0	79.492	95.207	26.342	1.097.823	1.298.864
I alt	1.572.247	1.979.461	1.724.005	3.038.000	6.811.314	15.125.027

Udgifter vedr. nedskrivninger og hensættelser

Beløb i 1.000 kr.	Individuelle nedskrivninger og hensættelser	Gruppevisse nedskrivninger	Realiserede tab	Udgift i alt
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	79.623	20.830	82.285	182.738
Industri og råstofudvinding	-38.613	-314	30.412	-8.515
Energiforsyning	1.237	-762	0	475
Bygge- og anlæg	-27.035	-1.046	28.227	146
Handel	-15.432	-180	11.626	-3.986
Transport, hoteller og restauranter	-2.329	-111	19.492	17.052
Information og kommunikation	695	13	0	708
Finansiering og forsikring	-32.718	-1.513	36.825	2.594
Fast ejendom	6.162	-490	6.520	12.192
Øvrige erhverv	230	51	16.000	16.281
I alt erhverv	-28.180	16.478	231.387	219.685
Private	112.498	1.167	43.242	156.907
I alt	84.318	17.645	274.629	376.592

Udgiftsførte beløb beregnes som: Nedskrivninger / hensættelser ultimo indeværende år fratrukket nedskrivninger / hensættelser ultimo året før tillagt endeligt tabt (afskrevet) i året.

Værdiforringede fordringer og nedskrivninger fordelt på brancher:

1.000 kr. De anførte beløb er på moderselskabsniveau	Eksponeringer mod kunder med OIV (Opgjort før nedskrivninger og hensættelser)	Udlån og garantier med væsentlige svagheder	Udlån og garantier med lidt forringet bonitet	Udlån og garantier med normal bonitet
Offentlige myndigheder	0	0	0	79
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	1.254.937	475.234	212.201	305.319
Industri og råstofudvinding	34.831	42.570	61.471	116.487
Energiforsyning	64.868	96.967	41.334	109.994
Bygge- og anlæg	52.298	50.476	191.510	95.818
Handel	101.116	44.537	114.071	179.807
Transport, hoteller og restauranter	122.398	45.641	48.009	61.307
Information og kommunikation	2.810	1.717	7.855	34.818
Finansiering og forsikring	135.855	1.970	104.024	214.453
Fast ejendom	185.618	214.058	432.871	515.704
Øvrige erhverv	75.336	86.864	126.949	385.186
I alt erhverv	2.030.067	1.060.034	1.340.295	2.018.893
Private	593.036	319.980	1.783.048	2.551.461
I alt	2.623.103	1.380.014	3.123.343	4.570.433

Opgørelse af den samlede værdi af henholdsvis misligholdte fordringer og værdiforringede fordringer fordelt på betydende områder undlades, idet ca. 99 % af eksponeringerne er i Danmark.

Bevægelser på misligholdte og værdiforringede fordringer

Beløb i 1.000 kr.	Individuelle nedskrivninger og hensættelser		Gruppevise nedskrivninger og hensættelser	
	Udlån	Garantidebitorer	Udlån	Garantidebitorer
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser primo på udlån og garantidebitorer	953.134	14.189	32.757	0
Nedskrivninger/hensættelser i årets løb	392.745	1.195	22.126	0
Tilbageførsel af nedskrivninger/hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår, hvor der ikke længere er objektiv indikation på værdiforringelse eller værdiforringelsen er reduceret	-43.722	-13.655	-4.481	0
Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	-252.247	0	0	0
Andre reguleringer	0	0	0	0
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo på udlån og garantidebitorer	1.049.910	1.729	50.402	0
Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)	2.617.635	5.468		

Asset Encumbrance (Behæftede aktiver)

I henhold til CRR artikel 433 skal alle kreditinstitutter afgive oplysninger om omfanget af behæftede og ubehæftede aktiver. Disse oplysninger skal indberettes til myndighederne kvartalsvist som en del af FINREP rapporteringen. Sparekassen er ikke børsnoteret og er derfor ikke underlagt kravet om indberetning af de øvrige skemaer i FINREP. Første indrapportering af Asset Encumbrance oplysningerne var pr. ultimo 2014. I henhold til oplysningskravene skal oplysningerne gives som median værdier på kvartalsbasis over minimum en 12 måneders periode. Idet der kun er udarbejdet en indberetning har sparekassen fået tilladelse fra Finanstilsynet til at oplyse værdierne pr. ultimo 2014 i stedet for median værdier.

Sparekassen har meget få behæftede aktiver. Til sikkerhed for lånefacilitet i Nationalbanken på 250 mio. kr., er der deponeret obligationer svarende til restgælden. Endvidere er der afgivet pant i nogle af koncernens ejendomme til sikkerhed for gæld i realkreditinstitutter. I forbindelse med derivater er der deponeret kontantbeløb hos enkelte modparter til sikkerhed for negative dagsværdier. Herudover er der tale om mindre beløb som ikke er direkte til rådighed, f.eks. forudbetalte omkostninger, deposita for

lejemål mv. Nedenstående skema viser omfanget af koncernens behæftede og ubehæftede aktiver i henhold til reglerne om opgørelse af Asset Encumbrance.

	Beløb i 1.000 kr.	Regnskabsmæssig værdi af behæftede aktiver	Dagsværdi af behæftede aktiver	Regnskabsmæssig værdi af ubehæftede aktiver	Dagsværdi af ubehæftede aktiver
		010	040	060	090
010	Aktiver i alt	389.412		12.364.743	
030	Aktie instrumenter	0	0	587.295	587.295
040	Gældsinstrumenter	252.349	252.349	1.413.855	1.413.855
120	Andre aktiver	91.444		1.245.638	
		Dagsværdi af modtaget behæftet sikkerhedsstillelse eller egne gældsinstrumenter der er udstedt	Dagsværdi af modtaget sikkerhedsstillelse eller egne gældsinstrumenter, der er udstedt og til rådighed for behæftelse		
		010	040		
130	Modtagne sikkerheder	0	0		
150	Aktieinstrumenter	0	0		
160	Gældsinstrumenter	0	0		
230	Anden modtaget sikkerhedsstillelse	0	0		
240	Egne gældsinstrumenter, der er udstedt, bortset fra egne covered bonds eller ABS'er	0	0		
		Modsvarende passiver, eventualeforpligtelser eller udlånte værdipapirer	Aktiver, modtaget sikkerhedsstillelse og egne udstedte gældsinstrumenter, bortset fra behæftede covered bonds og ABS'er		
		010	040		
010	Regnskabsmæssig værdi af udvalgte finansielle forpligtelser	431.178	389.412		

Anvendelse af EACI'er

Sparekassen Vendsyssel anvender Standard & Poor's Ratings Services som leverandør af kreditvurderingsoplysninger (ECAI) på lande, modparter og udstedelser. Ydelserne leveres til banken via Skandinavisk Data Center A/S (SDC), der er sparekassens datacentral. SDC modtager rating oplysningerne fra SIX Financial Information og informationerne integreres i dataflowet. Der foretages løbende en IT-opdatering af kreditvurderingerne fra Standard & Poor's Ratings Services.

SDC har konverteret Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin via Finanstilsynets konverteringstabel. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttedes en vægt, som eksponeringerne på de enkelte kreditkvalitetstrin skal vægtes med ved opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer under standardmetoden for kreditrisiko i henhold til CRR artikel 111-134.

Tabellen nedenfor viser Finanstilsynets konvertering af Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklassers til kreditkvalitetstrin for eksponeringer mod erhvervsvirksomheder, institutter, centralregeringer og centralbanker.

Kredit-kvalitetstrin (Long term)	Standard & Poor's kreditvurderingsklasser	Eksponeringer mod Institutter	Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder (selskaber) og CIU	Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker
1	AAA til AA-	20 %	20 %	0 %
2	A+ til A-	50 %	50 %	20 %
3	BBB+ til BBB-	50 %	100 %	50 %
4	BB+ til BB-	100 %	100 %	100 %
5	B+ til B-	100 %	150 %	100 %
6	CCC+ og derunder	150 %	150 %	150 %

Kredit-kvalitetstrin (short term)	Standard & Poor's kreditvurderingsklasser	Eksponeringer mod Institutter	Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder (selskaber)
1	A-1+ til A-1	20 %	20 %
2	A-2	50 %	50 %
3	A-3	100 %	100 %
4	Under A-3	100 %	150 %

Eksponeringsklasser, hvor der anvendes kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services pr. 31. december 2014.

(Beløb i 1.000 kr.) Eksponeringsklasse	Eksponeringsværdi inden risikovægtning	Eksponeringsværdi efter vægtning med kreditkvalitetstrin
Eksponeringer mod institutter	87.052	32.951
Eksponeringer mod selskaber	59.201	59.201

SMV eksponeringer

En stor del af sparekassens samlede eksponeringer er mod små og mellemstore virksomheder (SMV'er). Ultimo 2014 udgjorde eksponeringerne mod SMV'er 30,9 % af de samlede eksponeringer på 15,1 mia. kr.

(Beløb i 1.000 kr.) Eksponeringsklasse	SMV Eksponering	Andel af samlede eksponeringer
SMV eksponeringer i alt	4.675.222	30,9 %
- heraf eksponeringer mod selskaber	1.953.280	12,9 %
- heraf eksponeringer mod detailkunder	2.287.654	15,1 %
- heraf eksponeringer sikret med pant i fast ejendom	142.872	1,0 %
- heraf misligholdte eksponeringer	291.416	1,9 %

Kapitalkrav til markedsrisiko

Samlede eksponeringer med markedsrisiko

Beløb i 1.000 kr.	Eksponering	Kapitalkravet (8 pct. af eksponering)
Eksponeringer med markedsrisiko i alt	256.147	20.492
Poster med positionsrisiko: Gældsinstrumenter	251.957	20.157
Aktier mv. (inkl. CIU)	0	0
Poster med: Valutarisiko	4.163	333
Poster med: Råvarerisiko	27	2

Kapitalkrav til operationel risiko

Sparekassen er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici som er: "Risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusiv retslige risici".

For at reducere risikoen for, at der sker operationelle hændelser med væsentlige tab til følge, overvåger og styrer sparekassen de operationelle risici, Der er primært fokus på de største risici med store potentielle tab.

Koncernen anvender basisindikatormetoden til at opgøre solvenskravet til de operationelle risici. Det betyder, at kapitalkravet til de operationelle risici opgøres til 15 pct. af de gennemsnitlige "basisindtægter" de seneste 3 år. Basisindtægterne er summen af nettorenteindtægter og ikke-renterelaterede nettoindtægter. I 2014 udgør den operationelle risiko 10,8 % af den samlede risikoeksponering. Sparekassen gennemfører løbende en vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici. Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end nævnt ovenfor vil der blive taget højde herfor under sparekassens opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag / solvensbehov.

1.000 kr.	Eksponering	Kapitalkravet (8 % af eksponering)
Eksponering med operationel risiko	1.197.463	95.797

Eksponering i aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen

Sparekassen Vendsyssel har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning indenfor realkredit, betalingsformidling, IT, investeringsforeninger m.v. Sparekassen påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen.

I flere af sektoraktieselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandel hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. Sparekassen regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt, afhængig af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

I andre sektorselskaber omfordeles aktierne ikke, men værdiansættes derimod typisk med udgangspunkt i den senest kendte handel, alternativt beregnes værdien med udgangspunkt i en anerkendt værdiansættelsesmetode. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Sparekassen Vendsyssel har udover aktier i sektorselskaber aktier i selskaber i lokalområdet. Disse aktier er anskaffet ud fra et ønske om at støtte initiativer i lokalområdet og sparekassen påtænker ikke at sælge disse aktier. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen, reguleringer i den bogførte værdi af aktierne tages ligeledes over resultatopgørelsen.

I 2014 besluttede sparekassens ledelse, at beholdningen af aktier i handelsbeholdning skulle realiseres. De mest likvide af disse aktier blev afhændet, mens de mindre likvide og typisk strategiske aktiebesiddelser blev flyttet til anlægsbeholdningen. Den regnskabsmæssige behandling af disse aktier følger samme princip som ovenstående.

Af den samlede aktiebeholdning på t.kr. 509.285 udgør aktier i handelsbeholdningen i alt t.kr. 693. Den lille handelsbeholdning stammer fra deldepot i egenbeholdningen som sparekassens Finanscenter anvender til afvikling af kundehandler.

De unoterede aktier i alt tkr. 508.593 kan specificeres således:

Beløb i 1.000 kr.	Sektoraktier	"Lokale" aktier	Øvrige aktier	I alt
Primo beholdning	382.107	3.320	25.528	410.955
Tilgang ved køb	46.379	65	2.073	48.517
Tilgang ved omklassificering	0	5.940	42.841	48.781
Urealiseret gevinst/tab	33.267	-606	9.043	41.704
Realiseret gevinst/tab	15.489	-694	0	14.795
Afgang ved salg	-55.943	-216	0	-56.159
Ultimo beholdning	421.299	7.809	79.485	508.593

Renterisiko i positioner udenfor handelsbeholdningen

Renterisikoen opgøres som det tab / den gevinst som koncernen vil få ved en rentestigning på 1 procentpoint. Koncernens eksponering for renterisiko i positioner uden for handelsbeholdningen består af fast forrentede danske obligationer samt fastforrentede gældsposter og i mindre grad udlån og indlån. Koncernens samlede renterisiko udgør 0,9 mio. kr. svarende til 0,1 % af kernekapitalen. Renterisikoen udenfor handelsbeholdningen udgør -10,0 mio. kr.

Udviklingen i renterisikoen for hver af delementerne, indlån og andre gældsposter, udlån og obligationer rapporteres til bestyrelse og direktion månedligt.

Nedenstående skema viser de samlede positioner udenfor handelsbeholdningen, hvorpå der er renterisiko.

Beløb i 1.000 kr.	Markedsværdi	Renterisiko
Obligationer udenfor handelsbeholdningen	153.116	1.540
Fastforrentet udlån	444.053	29.405
Fastforrentet indlån	2.496.700	-32.628
Fastforrentet funding	1.091.788	-8.942
Derivater	778.664	657
Renterisiko udenfor handelsbeholdningen i alt	4.974.321	-9.968

Securitiseringer

Der anvendes ikke securitiseringer i koncernen.

Aflønningspolitik

Sparekassens bestyrelse har vedtaget en aflønningspolitik for Sparekassen Vendsyssel. Sparekassen udbetaler ikke variable løndelev til bestyrelse, direktion eller væsentlige risikotagere. Sparekassen har ved udformningen af aflønningspolitikken ønsket at fremme en lønpraksis, der er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring, som ikke tilskynder til overdreven risikotagning, og som er i overensstemmelse med sparekassens forretningsstrategi, værdier og langsigtede mål, herunder en holdbar forretningsmodel.

Bestyrelsen har nedsat et aflønningsudvalg, der forbereder bestyrelsens arbejde vedrørende aflønning, herunder lønpolitik og andre beslutninger herom, som kan have indflydelse på sparekassens risikostyring. Aflønningsudvalget består af 4 medlemmer.

For yderligere oplysninger om aflønning af bestyrelse, direktion og væsentlige risikotagere henvises til note 9 i koncernens årsrapport 2014.

Oplysninger om opgørelse af kreditrisiko under IRB-metoden

IRB-metoden anvendes ikke i Sparekassen Vendsyssel.

Kreditreducerende metoder

Koncernen anvender hverken balancerført netting eller netting under strengen. Sparekassen Vendsyssel har via sine politikker og forretningsgange omkring sikkerhedsstilling prioriteret at modtage finansielle sikkerheder indenfor følgende hovedområder:

- Indlånsmidler i såvel DKK som valuta
- Obligationer og gældsinstrumenter
- Investeringsforeningsbeviser
- Børsnoterede aktier

De mest anvendte sikkerheder i sparekassen er pant i fast ejendom, køretøjer og andet materiel. Idet Sparekassen Vendsyssel ikke har markedsført sig kraftigt med henblik på etablering af investeringskreditter med pant i de købte værdipapirer er mængden af finansielle sikkerheder i sparekassen forholdsvis begrænset. Den traditionelle sikkerhedsstillelse i form af en eksisterende beholdning af værdipapirer praktiseres når det er muligt.

Sparekassens politik for værdiansættelse af finansielle sikkerheder medfører, at værdiansættelsen er en konservativ markedsværdibetragtning. Der er faste procedurer for forvaltning og værdiansættelse af de finansielle sikkerheder, der medfører, at sparekassen har en forsvarlig kreditbeskyttelse af sine udlån. De beskrevne procedurer er en integreret del af den almindelige risikoovervågning, der foretages i kreditafdelingen. Sparekassens aftale med kunderne om sikkerhedsstillelse sikrer, at sparekassen har adgang til at realisere ejendomme, køretøjer, driftsmidler og værdipapirer mv. såfremt kunderne ikke opfylder sine betalingsforpligtelser over for sparekassen.

Koncernen anvender den udbyggede metode som kreditreducerende teknik. Det medfører, at kapitalbelastningen af et engagement kan reduceres, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder, der er udstedt af virksomheder eller lande med en særlig god kredit rating.

Endvidere anvendes garantier som kreditrisikoreducerende middel såfremt garantien er udstedt af følgende typer af modparter:

- Centralregeringer og centralbanker
- Regionale og lokale myndigheder
- Pengeinstitutter og realkreditinstitutter

Kreditreduktion med finansielle sikkerheder og garantier m.v.

Nedenstående tabel viser de samlede eksponeringer dækket af finansielle sikkerheder samt garantier og kreditderivater ultimo 2013:

1.000 kr.	Eksponeringer dækket af finansielle sikkerheder	Eksponeringer dækket af garantier og kreditderivater
Erhvervsvirksomheder mv.	30.434	0
Detailkunder	63.863	400
Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	4.398	10.359
Eksponeringer med særlig høj risiko	4	0
I alt	98.699	10.759

Oplysninger om interne modeller (VaR-modeller)

VaR-modeller anvendes ikke i Sparekassen Vendsyssel.

Avancerede målemetoder til opgørelse af operationen risiko

Der anvendes ikke avancerede målemetoder (AMA) til opgørelse af den operationelle risiko i koncernen.

Godkendelse

Foranstående risikoreport pr. 31. december 2014 godkendes hermed:

Vrå, den 17. marts 2015

Direktionen:

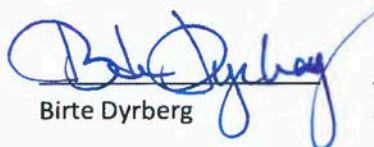

Vagn Hansen

Jan Skov

Bestyrelsen:

Birte Dyrberg

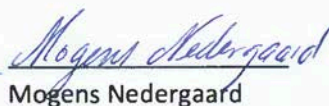
Svend Westergaard

Christian Hem

Poul D. Hansen

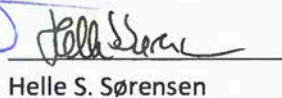
Mogens Nedergaard

Hans Ole Pedersen

Dorte Folden Skole

Helle S. Sørensen

Søren Vad Sørensen

Tage Thomsen

Niels Tørslev

Martin Valbirk